

SOSYAL BİLGİLER

7. SINIF

Drift serisi

MANTIK / MURAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME

Savaş ÇETİN
Ömer KILIÇ

VIDEO
EĞİTİMİ

GOO WİDİO
YAYINLARI

Her testin ilk sayfasının üstünde yer alan karekodlar soruların video çözümüne ulaşılmasını sağlamaktadır. Google Play veya Appstore mağazalarından "dijitalim" test uygulamasını indirerek soruların video çözümlerine ve sıralamanıza ulaşabilirsiniz. Öğretmenler "dijitalim" uygulamasıyla testlerin altında yer alan mobil optikler okutarak tüm öğrencilerinin sonucuna ulaşabilir.

YENİ MÜFREDATA UYGUN

TAM HÜCRELEME SİSTEMİ

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

Bilgi Hazinesi

Bu bölümde ilgili kazanımın konu özeti yer almaktadır.

LGS Soruları

Bu bölüm 8. sınıf kitaplarında yer alan işlenen ünitelerle ilgili LGS'de çıkmış soruları içerir.

Uygulama

Yalnızca anlatılan konuyu içeren uygulama, o konuyu kavramanızı sağlayacaktır.

Kavrama Testi

Yalnızca anlatılan konuyu içerir. Konuyu pekiştirmenizi sağlayacaktır.

Analiz Sentez Testi

Kazanımla ilgili mantık/muhakeme gerektiren sorular içerir. Bu testteki soruların zorluk düzeyi kavrama testinden daha yüksektir.

Yazılı Sınavları

Okulda uygulanacak yazılı sınavlar ile aynı konuları kapsayan bu bölüm okuldaki başarınızı artıracaktır.

Fasikül Tarama Testi/Analizi

Fasikülde yer alan tüm üniteleri içermektedir. Konuların tekrar edilip eksikliklerin görülmesini sağlayacaktır.

Ünite Değerlendirme Testi/Analizi

Her ünitenin sonunda yer alan ünite değerlendirme testleri, tüm ünitedeki kazanımları görmenizi sağlayacak ve eksikliklerinizi belirlemeniz için yol gösterecektir.

PISA TIMSS

Bu sayfalarda PISA ve TIMSS sınavlarında çıkan sorulara benzer sorular yer almaktadır.

Kazanım Değerlendirme Sınavı

Fasikülün bitirildiği tarihe kadar işlenen konulardan oluşan bir deneme sınavıdır.

5

BİLGİ HAZİNEM SAYISI

5

UYGULAMA SAYISI

151

SORUSAYISI

1

YAZILI SINAV SAYISI

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,
yayımlanması ve depolanması yasaktır.

170719 – B2

ISBN: 978-605-7585-07-3

Genel Yayın Yönetmeni
Selim AKGÜL

Yazarlar
Ümit KILIÇ / Selçuk ÇETİN

Editör
Semra AKGÜL

Dizgi
Son Viraj Dizgi Birimi

Basım Yeri

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Son Viraj Yayınları olarak hedefi yüksek olan öğrencilere rehber olmak ve onların başarı seviyesini yükseltmek için yola çıktık. Değişen sınav sistemiyle birlikte ortaya çıkan yeni nesil sorularla kitaplarımızı oluşturarak sizleri bu sınavlara en iyi şekilde hazırlamayı istiyoruz.

Kitaplarımızı hazırlarken Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarındaki kazanımları esas alıyoruz. Soruları bu kazanımlar çerçevesinde hazırlıyor, tüm kazanımlara kitaplarımızda yer veriyoruz. Bunu yaparken kazanım dışına asla çıkmıyoruz. Testleri mantık, muhakeme, analiz, sentez gerektiren sorularla oluşturuyoruz. Yeni nesil olarak adlandırılan bu tip sorularla öğrencilerimizin analitik düşünerek bilgilerini günlük hayata aktarabilmelerini amaçlıyoruz.

Bloom taksonomisine uygun olarak “tam öğrenme” modeliyle hazırladığımız özet konu anlatım, uygulama, kavrama, analiz-sentez, ünite değerlendirme testi ve analiziyle oluşturduğumuz “Drift Serisi” öğrencilerimizi bilgi düzeyinden sentez düzeyine çıkarıyor. Kolaydan zora şeklinde hazırlanan bu testler sayesinde başarı basamaklarını kolaylıkla aşacağınızı düşünüyoruz.

Ünite değerlendirme testleri şeklinde hazırladığımız “OFF-ROAD Serisi” ile son tekrarı da yaparak öğrencilerimizi hedeflerine bir adım daha yaklaştırıyoruz. Deneme sınavlarıyla da sizleri sınav seviyesinden daha üst seviyelere taşıyarak sınavlarda karşılaşacağınız hiçbir soru karşısında zorlanmadan başarılı sonuçlar elde edeceğinizi düşünüyoruz.

Son Viraj Yayınları ile çıktığınız bu yolculukta hedefinize ulaşmanızı diliyor, size bu yolda rehberlik yapmaktan onur duyuyoruz.

Selim AKGÜL

Genel Yayın Yönetmeni

İçindekiler

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol	7
İletişimin Gücü	7
Hızlı İletişim	15
Güçlü Toplum	15
İletişim Özgürlüğü	15
1. Ünite Değerlendirme Testi	21
1. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	25

2. ÜNİTE

KÜLTÜR VE MİRAS

Beylikten Cihan Devletine	29
I. Dönem I. Yazılı	35
İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın	37
Avrupa'da Uyanış	43
Değişen Dünyada Değişen Osmanlı	43
Osmanlıdan Kalan Mirasımız	43
2. Ünite Değerlendirme Testi	49
2. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	53
1. Fasikül Tarama Testi	55
1. Fasikül Tarama Testi Analizi	57
1. Deneme	59
Cevap Anahtarı	63

1. ÜNİTE

Birey ve Toplum

İnsandan İnsana Giden Yol

İletişimin Gücü

Hızlı İletişim

Güçlü Toplum

İletişim Özgürlüğü

Ünite Değerlendirme Testi

Ünite Değerlendirme Testi Analizi

KAZANIMLAR

7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

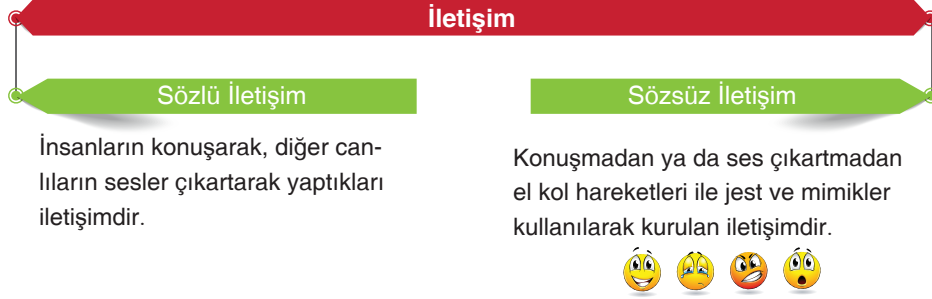
7.1.3. Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.

7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.

Bilgi Hazinesi

İnsandan İnsana Giden Yol

- Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına **iletişim** denir. İletişim en az iki kişi arasında gerçekleşir.
- Tüm canlılar hayatlarını devam ettirebilmek için sürekli iletişim hâindedirler.
- İletişim iki farklı şekilde gerçekleşir: Sözlü iletişim ve sözsüz iletişim.

İletişimin Gücü

- İnsanların karşısındaki kişilerle iletişim kurarken davranışları, konuşmaları iletişimin olumlu ya da olumsuz olmasına neden olmaktadır.

- **Ben dili:** Bireyin karşılaştığı durum karşısında kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmesidir.
- **Sen dili:** Bireyin mesajını aktarırken karşı tarafı suçlayıcı ifade kullanmasıdır.
- **Empati:** Bir insanın, kendisini karşı taraftaki kişinin yerine koyarak onun durumuyla düşünemesidir.
- İletişimin en önemli unsurlarından birisi de etkili dinlemektir.
- Günümüzde ortaya çıkan iletişimsizliklerin büyük bir kısmı dinlememekten kaynaklanmaktadır.

A. Verilen tablodan yararlanarak aşağıdaki boşlukları seçeceğiniz iki ihtimalden doğru olanı yerleştirerek tamamlayınız.

İkisinden Birini Seç

1. olumlu	9. kitle iletişimi
2. televizyon	10. jest
3. öğüt vermek	11. doğru
4. konuşmacı	12. ATV
5. iletişimsizlik	13. azaltır
6. dinlememizdir	14. farklı işlerle ilgilenmek
7. eleştirmek	15. radyo
8. ben	

1. olumsuz	9. empati
2. gazete	10. mimik
3. empati kurmak	11. yanlış
4. dinleyici	12. TRT
5. iletişim	13. artırır
6. dinlemememizdir	14. göz teması kurmak
7. selam vermek	15. fırın
8. sen	

- “İçinde bulunduğun şartlar seni bu duruma getirmiş, kafana takma her şey olacağına varır.” ifadesi ..... iletişime örnektir.
- ..... , günümüzde en çok kullanılan kitle iletişim araçlarından biridir.
- İletişimi kolaylaştıran unsurlardan biri de ..... tır.
- İyi bir ..... ses tonunu tek düze kullanmaz, zaman zaman ses tonunu artırıp azaltır.
- İnsanlar arasındaki duygu ve düşünce alışverişine ..... denir.
- İletişimsizliğin en büyük nedeni birbirimizi .....
- ..... iletişimi olumsuz yönde etkileyen unsurlardandır.
- “Ne yaptığını bilmiyorsun” diyen biri ..... dilini kullanmıştır.
- ..... kendimizi karşıımızdaki kişinin yerine koymak, onun yaşadıklarını hissettiklerini anlamaya çalışmaktır.
- Yüzün genel hareketleri ve duruşuna ..... denir.
- Kendimizi “ben dili” içeren cümleler ile anlattığımızda karşıımızdakini incitmemiş, kendi mesajlarımızı ..... vermiş oluruz.
- Ülkemizin ilk televizyon kanalı ..... 'dir.
- İletişim araçları toplumdaki etkileşimi .....
- ..... etkili bir konuşmacının özelliklerindedir.
- Kitle iletişim araçlarından biri de ..... dur.

1.

Söz var, iş bitirir; söz var baş yitirir.

Bıçak yararı geçer, dil yararı geçmez.

Söz ola kese (bitire) savaşı, söz ola kestire başı.

Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır.

Verilen sözlere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

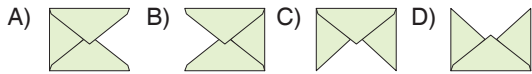
- A) Sen diliyle iletişim kurmanın önemi vurgulanmıştır.
 B) Her zaman güler yüzlü olmak gerektiği ifade edilmiştir.
 C) İletişim kurarken kullanılan kelimelerin iyi seçilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
 D) İletişim kurarken yapılan hatalardan bahsedilmiştir.

2.

Bu zarfta iyi bir konuşmacının özellikleri verilirken yanlış yapılmıştır.

Buna göre yanlış bilginin yazılı olduğu kısım çıkarıldığında zarfın yeni görünümü aşağıdakilerden hangisindeki gibi olmalıdır?

3.

İnsan, doğumdan yaşamının son anına kadar hep çevresiyle iletişim hâlidir. Bu süreçte farklı iletişim teknikleri kullansa da amacı hep kendisini en iyi şekilde anlatabilmektir. Tabii ki bu iletişim sürecinde bazen kendisini yanlış ifade ettiği gibi çevresindeki de yanlış anladığı anlar olur.

Metinde verilenlere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İletişimde zaman zaman yanlış anlaşılmalarda olabilir.
 B) İnsan yaşamın her evresinde iletişim hâlidir.
 C) İnsan yaşamı boyunca farklı iletişim teknikleri kullanır.
 D) İyi bir iletişim sadece iyi bir dinleyici olmaktan geçer.

İPUCU

» İnsanlar davranışlarıyla iletişimin olumlu ya da olumsuz olmasını belirlerler.

» Konuşmacıdan ve dinleyiciden kaynaklanan farklı iletişim hataları olabilir.

4.

İletişimi Olumlu Yönde Etkileyen Faktörler

Nerede, nasıl konuşacağını bilmek

???

???

???

Verilen diyagramda soru işareti konulan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Beden dilini etkili bir şekilde kullanmak
 B) İyi bir dinleyici olmak
 C) Karşımızdaki kişilerin dış görünüşleri ile alay etmek
 D) Farklılıklara karşı saygı duymak

Test - 1

5. Ben dilini kullanmak iletişimi olumlu yönde etkiler. Kendimizi "ben dili" içeren cümlelerle ifade ettiğimizde. Karşımızdaki insanı kırmamış incitmemiş oluruz, mesajımızı doğru iletmış oluruz.

Buna göre,

- ▲ Zaten hep geç kalıyorsun.
- Senin ipinle kuyuya inilmez.
- Çok gürültü olunca dersime çalışmıyorum.

İfadelerden hangileri ben diline örnek olarak verilebilir?

- A) Yalnız ●   B) Yalnız ■
C) ● ve ▲   D) ▲ ● ve ■

6.

Yolun ortasındaki araba iletişim kopukluğuna neden olabilecek ifadenin yazılı olduğu yöne doğru gidecektir.

Buna göre araba hangi yöne doğru gitmelidir?

- A) Kuzey   B) Güney
C) Doğu   D) Batı

İPUCU

» Alaycı ifadeler iletişimi olumsuz etkiler.

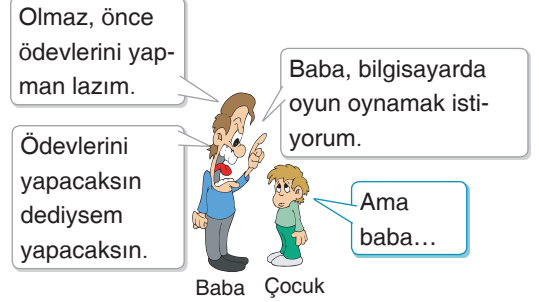
» Ben dili iletişimi olumlu, sen dili iletişimi olumsuz etkiler.

7. I. Ailenin birlikte vakit geçirmesini engeller, aile içi iletişimi azaltır.
II. Tamamen pasif bir etkinliktir, hareket gerektirmez.
III. Dünyaya açılan penceredir, görmediğimiz yerleri görmemize imkân sağlar.
IV. Televizyon programlarında izlenen şiddet, çocukların saldırgan davranışlar göstermesine neden olur.

Yukarıda numaralandırılarak verilenlerden hangileri televizyonun olumsuz etkilerine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız III.   B) I ve II.
C) I, II ve III.   D) I, II ve IV.

8.

Baba ile oğlu arasında geçen diyalogda aşağıdaki iletişim hatalarından hangisi yaşanmıştır?

- A) Emir vermek   B) Teselli etmek
C) İsim takmak   D) Sorguya çekmek

1.

İletişim duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır. İletişim insanların olduğu her yerde vardır. Çevremizde olup bitenleri anlamak ve kendimizi çevremizdekilere anlatabilmek için iletişim kurarız. Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz, iletişim kurmak için yaptığımız bazı davranışlardır. Ağızımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı ve yazı araç gereçleri iletişim kurmamıza yarar.

Parçadaki bilgilere göre;

- I. İletişim insanların birbirlerini anlamasına yardımcı olur.
- II. İletişim kurulurken farklı birçok yol kullanılmaktadır.
- III. İletişimde çevresel faktörler etkili değildir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

2. Olumlu iletişim, kişilerin birbirlerini doğru olarak anlayıp bunu birbirlerine iletmeleri ve birbirlerine saygı ile davranmalarıyla olur.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin verdiği ifade olumlu iletişim kurulmasını sağlar?

- A) Alay etme
- B) Öğüt verme
- C) Eleştirme
- D) Empati kurma

İPUCU

» İnsanların kurdukları iletişimde sözleri kadar vücut dilleri de iletişime katkı sağlamaktadır.

3. Aslı'ya iletişim konusuyla ilgili aşağıda bazı sorular sorulmuş ve cevaplar alınmıştır.

1. soru : İnsanın kendisini karşısındakinin yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamaya çalışmasına ne denir?

Cevap : Empati

2.soru : Sen dili iletişimi nasıl etkiler?

Cevap : Olumlu etkiler.

3. soru : Ben dili iletişimi nasıl etkiler?

Cevap : Olumsuz etkiler.

Buna göre Aslı verdiği her doğru cevap için (+5p), her yanlış cevap için (-1p) alacağına göre Aslı verdiği cevaplardan toplam kaç puan almıştır?

- A) -3   B) 3   C) 9   D) 15

4. Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına iletişim denir.

Buna göre iletişimde;

- I. jest ve mimikler,
- II. el ve kol hareketleri,
- III. konuşma şekli

durumlarından hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I.   B) II ve III.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

5. İletişim, bireylerin duygu, düşünce, davranış ve bilgi alışverişidir. Başkalarıyla iyi iletişim kurabilmek için kişilere nazik davranmalı, onları kırıcı ifadelerden uzak durulmalıdır.

Verilen bilgilerde iyi bir iletişim anahtarı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilmektedir?

- A) İletişimde olumlu olmak
B) İnsanlardan uzak durmak
C) Olaylara bencilce yaklaşmak
D) Kendi isteklerimize göre hareket etmek

6. Mütevazı bir insanla diyalog kurmak, âlim olduğu hâlde kendini beğenen bir insanla diyalog kurmaktan daha iyidir.

(Cullen)

Cullen'in bu sözüne bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kibirli insanlarla daha iyi iletişim kurulur.
B) İletişimde bilgiden çok davranış şekli önemlidir.
C) İletişim kurmak için kendimizi beğenmemiz gerekir.
D) Mütevazı insanlarla olumsuz iletişim kurulur.

7. Söz ola kestire başı
Söz ola kese savaşı
Söz ola zehirli aşı
Yağ ile bal ede bir söz
Yunus Emre

Yunus Emre'nin sözlerine bakılarak,

- I. İletişimde kullanılan ifadeler iletişimin yönünü belirlemektedir.
II. Kullanılan sözler iletişim üzerinde büyük etkilere sahip olmaktadır.
III. Sözlerin iletişimde hiçbir etkisi yoktur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

İPUCU

» Kullandığımız söz ve ifadeler iletişimin olumlu ya da olumsuz olmasında belirleyicidir.

» İletişimde sözler kadar vücut dili de etki olmaktadır.

» İletişimde insanların davranışları olumlu ya da olumsuz olmasında belirleyicidir.

8. İletişimde kullandığımız dil çok önemlidir. İnsan beyni her cümleyi önce olumlu anlar, daha sonra olumsuz cümleye çevirir. Bu nedenle sınıftaki konuşmada olumlu olmak gerekir. Örneğin, öğrencilere "Sıralara yazmayın." demektense, "Defterinize yazın." ifadesi kullanılmalıdır.

Verilen bilgilerde vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumsuz durumlar olumlu yaklaşımlarla ortadan kaldırılabılır.
B) Öğrencilerin yaptığı her olumsuzluk hemen belirlenmelidir.
C) Olumsuz durumlar iletişimi geliştirir.
D) Öğrenci davranışlarının tamamı olumludur.

9. Etkili ve doğru konuşma kadar etkili dinleme de iletişim için önemlidir. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde etkili dinlemeye en az etkili konuşma kadar dikkat etmeliyiz. Karşımızdakini anlamak, onun vermek istediği mesajı doğru algılamak için çaba göstermeliyiz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi etkili dinlemeyle ilgili değildir?

- A) Dikkatli bir şekilde dinleme
B) Konuşmacıya geri bildirimde bulunma
C) Önemli kısımları not alma
D) Ses tonunu dikkatli kullanma

Bilgi Hazinem

Hızlı İletişim

- ↳ Televizyon, gazete, internet gibi aynı anda milyonlarca insana ulaşmayı sağlayan iletişim araçlarına **kitle iletişim araçları** denir.
- ↳ Geçmişten günümüze kadar teknolojinin gelişmesiyle birlikte kitle iletişim araçları da gelişmiştir.
- ↳ Gelişen kitle iletişim araçlarıyla birlikte iletişim de günümüzde hızlanmıştır.
- ↳ Kitle iletişim araçlarının,
  1. İnsanları eğlendirme işlevi vardır.
  2. İnsanları bilgilendirme işlevi vardır.
  3. Kamuoyu oluşturma özelliği vardır.
  4. Bilgiyi üretme ve paylaşma özelliği vardır.

Kitle İletişim Araçlarının Faydaları

- İnsanların her konuda istediği bilgiye ulaşmasını sağlar.
- İnsanlar yaşadıkları bölgelerde ve dünyada meydana gelen gelişmeleri öğrenirler.
- İnsanların aldıkları eğitimi kolaylaştırır.
- İnsanlar birbirlerine daha rahat ulaşabilirler.
- Kültürel aktarımın kolaylaşmasını sağlar.
- Uluslararası birliktelikleri kolaylaştırır.

NOT

Gazete, radyo, televizyon, telefon, genel ağ gibi medya araçları; haber, eğitim, eğlence, alışveriş, sosyal medya gibi alanlarda insanlara fayda sağlamaktadırlar.

İletişim Özgürlüğü

- ↳ İnsanlar düşüncelerini açıklamakta özgürdür. Bu durum anayasamız tarafından güvence altına alınmıştır.
- ↳ İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde: "Herkes düşünce ve ifade özgürlüğüne sahiptir; bu hak serbestçe düşünme, hangi yoldan ve nereden olursa olsun bilgi ve görüş alma, araştırma ve yayma özgürlüğünü içerir." şeklinde belirtilmiştir.
- ↳ Kitle iletişim araçlarının "doğru bilgi verme" yükümlülüğü vardır. Vatandaşların da **doğru bilgi alma hakkı** vardır.
- ↳ Kitle iletişim araçları özel hayatın gizliliği ilkesine dikkat etmelidir.
- ↳ İnsanlar duygu ve düşüncelerini hiçbir baskı ve etki altında kalmadan açıklama özgürlüğüne sahiptir.

Kitle İletişim Araçlarının Zararları

- İletişim araçlarının yoğun kullanımı çok zaman kaybettirir.
- Yanlış bilgilerin hızlı yayılmasını sağlar.
- Bu araçlara bağımlılıklar artar.
- Sosyalleşmeyi azaltır.
- Yüz yüze iletişimi azaltır.

NOT

İletişime dayalı hak ve özgürlüklerimiz;

- ▶ **Madde 20:** Herkes, özel hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir...
- ▶ **Madde 22:** Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır...
- ▶ **Madde 26:** Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir...

A. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanlar için "D" kutucuğuna "✓", yanlış olanlar için "Y" kutucuğuna "X" işareti koyunuz.

	D	Y
1. Günümüzde kitle iletişim araçlarının en yaygın olanı televizyondur.		
2. Kitle iletişim araçları insanların daha rahat ve hızlı bir şekilde iletişim kurmalarına yardımcı olur.		
3. Kitle iletişim araçları insanları sürekli, yanlış bilgiye yönlendirir.		
4. Kitle iletişim özgürlüğüne sahip bireylerin doğru bilgi alma hakları vardır.		
5. Kitle iletişim araçları kültürlerin tanıtılmasını ve aktarılmasını kolaylaştırmaktadır.		
6. İnsanların düşüncelerini açıklamaları belirli kişiler tarafından engellenebilir.		
7. Kitle iletişim araçları insanların özel hayatlarına özgürce müdahale edebilir.		

B. Aşağıda verilen boşlukları kutulardaki uygun kelimelerle tamamlayınız.

kitle iletişim araçları

teknolojiyle

özel hayatın gizliliği

kamuoyu

doğru bilgi verme

1. Kitle iletişim araçlarının ..... sorumlulukları vardır.
2. Kitle iletişim araçlarının toplumda belirli görüşlerin oluşmasını sağlamasına ..... oluşturma denir.
3. Geniş kitlelere bilgi sunan araçlara ..... denir.
4. Kitle iletişim araçları ..... birlikte gelişme göstermiştir.
5. İnsanların kişisel bilgileri, aile durumları ..... ilkesiyle koruma altındadır.

1.

Merhaba arkadaşlar, ben Rıfat. Bir fabrikanın zehirli atıklarını nehre boşalttığı bilgisine ulaştım. Yaptığım araştırmalar ve çektiğim fotoğraflarla bu durumu haber yaparak halkı bilinçlendirmek istedim ancak fabrikanın sahibinden korkuyorum.

Buna göre Rıfat'ın bir gazeteci olarak aşağıdakilerden hangisini yapması doğru olmaz?

- A) Haberi yaparak doğabilecek tehlikeleri önceden engellemelidir.
- B) Başına gelebilecek olumsuz bir duruma karşı gerekli kurumlardan yardım istemelidir.
- C) Tarafsız bir gazeteci olarak haberi yapmalı ve kamuoyuna duyurmalıdır.
- D) Fabrika sahibi ile iş birliği yapmalı, yapılan yanlışlığa göz yummalıdır.

2.

Teknolojik ilerlemenin iletişim araçlarına yansımaları, onları toplum nazarında daha önemli bir konuma yükseltmiştir. Bu gelişmeler iletişim araçlarının özelliklerinin artmasına katkıda bulunmuştur. Ekonomik imkânların artışı iletişim araçlarının elde edilmesini kolaylaştırmıştır. Televizyon bu araçların en yaygın olanıdır. Teknolojik gelişmelerin televizyon ve ürünlerine yansımaları kültürel değişimlere zemin oluşturur.

Verilen bilgilere bakılarak,

- I. Teknolojik gelişmeler, iletişim araçlarının da gelişmesinde etkili olmaktadır.
- II. İletişim araçlarına sahip olma, ekonomik güçle ilgilidir.
- III. İletişim araçları içerisinde en çok kullanılan televizyondur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

İPUCU

» İnsanların düşüncelerini açıklama özgürlükleri olduğu kadar doğru haber alma özgürlükleri de vardır.

3.

“Gazeteler kanunlar çerçevesinde hürdür. Ancak bunun dışına çıktıkları zaman takibe uğrarlar. Gazeteler, kanunun ve toplum çıkarlarının aksine bir olaya şahit ve bir bilgiye sahip oldukları takdirde gerekli yayında bulunmalıdır.”

Mustafa Kemal Atatürk'ün yukarıda verilen sözüne bakılarak,

- ▲ Gazeteler kanunda belirlenen kurallara göre haber yapmalıdırlar.
- Gazeteler haber yaparken sınırsız özgürlüğe sahiptirler.
- Gazeteler kanun dışı bir olaya şahit olduklarında bu durumu mutlaka yayınlamalıdırlar.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız ■
- B) Yalnız ●
- C) ▲ ve ●
- D) ▲ ve ■

4.

Özel Hayatın Gizliliği

Madde 21 – Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, mesleki ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler bilgi edinme kapsamı dışındadır. Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir.

Özel hayatın gizliliği ile ilgili anayasada yer alan maddeye bakılarak,

- I. Hiçbir şekilde insanların hayatına izinsiz müdahale edilemez.
- II. Medya organları istedikleri kişinin özel hayatını inceleyebilir.
- III. Önceden izin alınarak belirli durumlarda kişisel bilgiler kullanılabilir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.